

Werkwijze: Dashboard Ongelijkheid in Amsterdam

Het dashboard Ongelijkheid in Amsterdam is een project van Helen Lam, Bastian Ravesteijn en Coen van de Kraats van Erasmus School of Economics en de Vrije Universiteit Amsterdam in samenwerking met Kenniscentrum Ongelijkheid over de ontwikkeling van ongelijkheid over de tijd binnen de Metropoolregio Amsterdam.

Het dashboard geeft inzicht op de ongelijkheden die zich voordoen in verschillende domeinen en levensfasen en in de samenhang daartussen. Het gaat zowel over wonen, gezondheid en welzijn, werk en inkomen en onderwijs, waarbij ongelijkheden in het ene domein van invloed kunnen zijn op kansen in het andere domein.

Doel: Het doel van Kenniscentrum Ongelijkheid is het beschrijven, begrijpen en aanpakken van ongelijkheid in de Metropoolregio Amsterdam. Het dashboard Ongelijkheid in Amsterdam draagt hieraan bij door beschrijvende statistiek over ongelijkheid beschikbaar te stellen. Hiermee kunnen andere partners van het kenniscentrum ongelijkheid gericht aanpakken.

Hoe: Met behulp van een interactieve en intuïtieve website krijgt de gebruiker inzicht in de relatie tussen omstandigheden in de jeugd en uitkomsten over de levensloop voor mensen die zijn opgegroeid in Metropoolregio Amsterdam. We gebruiken gedetailleerde gegevens over alle mensen die vanaf de jaren negentig tot nu zijn opgegroeid in de Metropoolregio Amsterdam.

Wat: Aan de hand van beschrijvende statistieken maakt het dashboard inzichtelijk waar, wanneer en hoe ongelijkheid ontstaat in de Metropoolregio Amsterdam.

Inhoudsopgave

1. Wat laat het dashboard zien?	3
2. Kort overzicht	6
3. Dertigers.....	9
4. 21-jarigen	13
5. 16-jarigen	15
6. Groep 8.....	18
7. Pasgeborenen-BIG2	22
8. Pasgeborenen-sterfte	24
9. Methodologie	26
A. Appendix uitkomsten	27
B. Appendix geografie	31

1. Wat laat het dashboard zien?

Analyses

Het dashboard Ongelijkheid in Amsterdam toont twee soorten analyses die afhankelijk zijn van het gekozen kenmerk van de ouders (inkomen ouders of opleiding ouders):

1. Gradiënten met inkomen ouders op de horizontale as (X-as) en een gekozen uitkomstmaat op de verticale as (Y-as). Gradiënten tonen het verloop tussen inkomen ouders en een uitkomstmaat.

- Inkomen ouders wordt gedefinieerd als het gemiddelde gezamenlijk jaarinkomen van ouders.
- Uitkomstmaten in de domeinen: wonen, gezondheid en welzijn, werk en inkomen, en onderwijs.

Gradiënten tonen de samenhang tussen de omstandigheden van de kinderen in de jeugd en de uitkomsten van kinderen die later in het leven. Om de omstandigheden in de jeugd van de kinderen te bepalen kijken we naar het inkomen van de ouders gemeten in de jeugd (X-as), waar het kind woonde in de jeugd (gebied) en naar de samenstelling van het huishouden van het kind in de jeugd (type huishouden). Daarnaast hebben een aantal demografische kenmerken van de kinderen (geslacht en migratieachtergrond).

We hebben 43 uitkomstmaten die de situatie van kinderen later in het leven representeren (Y-as). Deze uitkomstmaten worden op verschillende leeftijden gemeten, waardoor we ook verschillende leeftijdsgroepen gebruiken voor de analyse. De omstandigheden in de jeugd worden daarom ook op verschillende momenten gemeten per leeftijdsgroep (zie tabel 1 in de volgende sectie). De omstandigheden in de jeugd van kinderen uit de leeftijdsgroep Dertigers worden bijvoorbeeld op een ander moment gemeten dan kinderen uit de leeftijdsgroep 16-jarigen.

2a. Staafdiagrammen met opleiding ouders op de horizontale as (X-as) en een gekozen uitkomstmaat op de verticale as (Y-as). Staafdiagrammen tonen de discrete verdeling van opleiding ouders en een gekozen uitkomstmaat.

- Opleiding ouders wordt gedefinieerd als de hoogst behaalde opleiding van één van de ouders. Voor opleiding ouders hebben we drie categorieën: geen wo en hbo, hbo en wo. Staafdiagrammen zijn alleen beschikbaar voor de jonge leeftijdsgroepen (groep 8 en pasgeborenen), omdat de gegevens over de opleiding van de ouders pas beschikbaar zijn vanaf 1983 voor wo, 1986 voor hbo en 2004 voor mbo. Het opleidingsniveau 'geen hbo of wo' kan hierdoor niet verder gedifferentieerd worden.
- Uitkomstmaten in de domeinen: wonen, gezondheid en welzijn, werk en inkomen, en onderwijs.

2b. Lollipop-diagrammen met opleiding ouders op de horizontale as (X-as) en een gekozen uitkomstmaat op de verticale as (Y-as). Lollipop-diagrammen gebruiken dezelfde gegevens als de staafdiagrammen, maar visualiseren deze gegevens op een andere manier. De bolgrootte van elke lollipop is afhankelijk van het aantal mensen dat in de lollipop zit binnen een groep. Hierdoor is het mogelijk om in één oogopslag te zien in welke groepen er meer mensen zitten.

Functionaliteiten van het dashboard

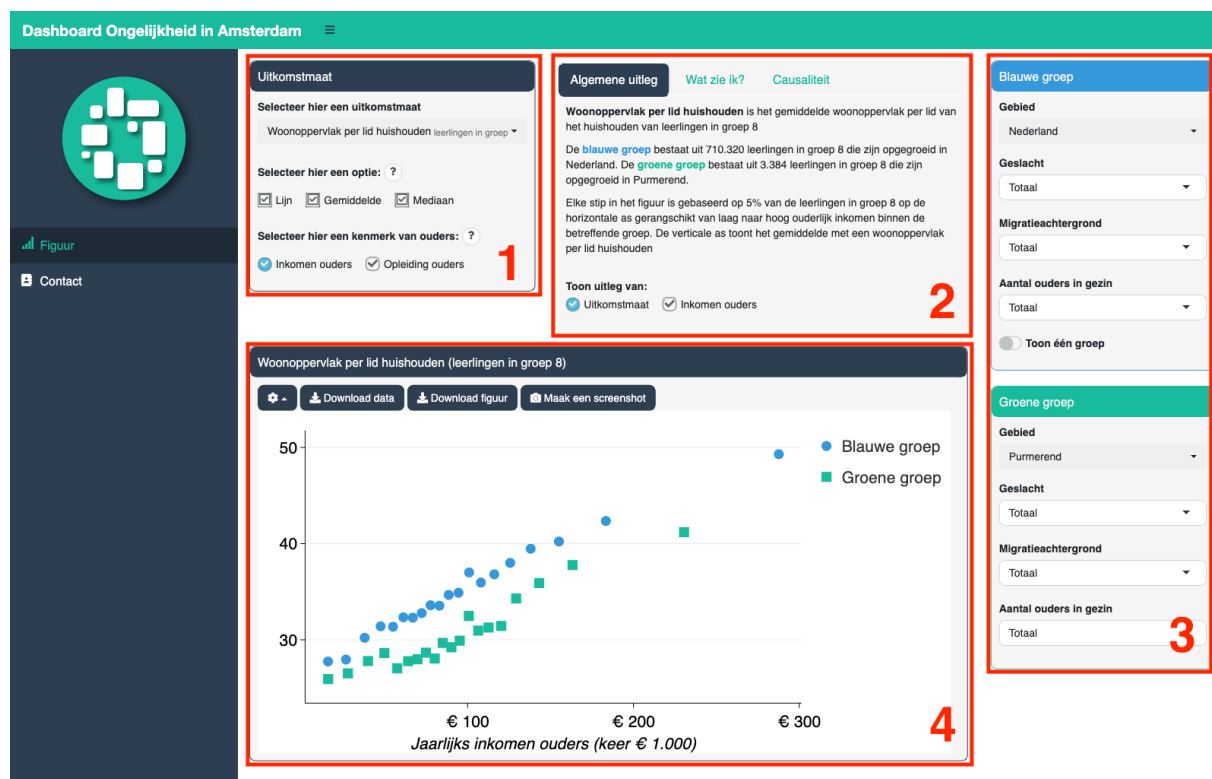
Het dashboard heeft een aantal functionaliteiten:

1) Box 'Uitkomstmaat'

- Selecteer hier een uitkomstmaat: De gebruiker kan kiezen uit 43 uitkomstmaten uit vier domeinen: gezondheid en welzijn, werk en inkomen, onderwijs en wonen.
- Selecteer hier een optie: De gebruiker kan kiezen uit drie opties voor de figuur:
 - Lijn: De lijn optie toont *een fitted line* door de bollen. Lijn is alleen beschikbaar voor de gradiënten met inkomen ouders op de X-as.
 - Gemiddelde: De gemiddelde optie toont het totaal gemiddelde van de groepen.
 - Mediaan: De mediaan optie toont de mediaan van de groepen. Mediaan is alleen beschikbaar voor de uitkomstmaten met continue waarden.
- Selecteer hier een kenmerk van ouders:
 - Inkomen ouders: Het gemiddelde gezamenlijk jaarinkomen van ouders. Deze optie toont de gradiënten.
 - Opleiding ouders: Hoogst behaalde opleiding van één van de ouders. Deze optie toont de staafdiagrammen en lollipop-diagrammen.

2) Tabbox 'Algemeen', 'Wat zie ik?', en 'Causaliteit'

- Algemeen: Algemene informatie over de gekozen uitkomstmaat, geografische en demografische kenmerken voor de gekozen groepen en de figuur.
- Wat zie ik?: Uitleg over hoe de gebruiker de figuur moet lezen.
- Causaliteit: Uitleg over causaliteit en waarom de analyses niet als bewijs kunnen gezien worden voor oorzakelijke verbanden.

Figuur 1. Screenshot van dashboard Ongelijkheid in Amsterdam

3) Demografische en geografische kenmerken 'Blauwe groep' en 'Groene groep'

- Gebied: Nederland, Metropoolregio Amsterdam, gemeenten in metropoolregio Amsterdam, gebieden in Amsterdam en stadsdelen in Amsterdam.
- Geslacht: Totaal, mannen en vrouwen.
- Migratieachtergrond: Totaal, Zonder migratieachtergrond, Marokko, Turkije, Suriname, Nederlandse Antillen.
- Aantal ouders in gezin: Totaal, eenoudergezin, tweeoudergezin.
- Toon één groep: de Toon één groep optie toont alleen de blauwe groep in de figuur.

4) Box 'Figuur'

- Tandwiel icon: De gebruiker kan hier de intervallen van de horizontale en de verticale as aanpassen van de figuur.
- Download data: De gebruiker kan hier de data van de figuur downloaden.
- Download figuur: De gebruiker kan hier de figuur downloaden.
- Maak een screenshot: De gebruiker kan hier een screenshot van het dashboard maken.
- Toon alternatief staafdiagram (alleen beschikbaar voor Opleiding ouders): De gebruiker kan hier kiezen voor de lollipop-diagram. De figuur voor Opleiding ouders staat standaard op het staafdiagram.

2. Kort overzicht

De leeftijdsgroepen

Voor het dashboard maken we gebruik van zes verschillende leeftijdsgroepen. Dit doen we omdat de uitkomstmaten op verschillende leeftijden worden gemeten en we niet steeds dezelfde groep mensen kunnen gebruiken voor het meten van alle uitkomstmaten. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met de beschikbaarheid van gegevens: voor individuen geboren midden jaren '80 kunnen bijvoorbeeld wel het inkomen meten op dertigjarige leeftijd, maar hebben we geen gegevens over het geboortegewicht omdat die gegevens pas vanaf 2004 beschikbaar zijn bij het CBS. Ook zijn de leeftijdsgroepen elk gebaseerd op andere geboortejaren, omdat we voor elke uitkomstmaat de meest recente gegevens willen gebruiken. We definiëren daarom de volgende leeftijdsgroepen:

1. Pasgeborenen-BIG2 (geboortejaren 2008 – 2016)
2. Pasgeborenen-sterfte (geboortejaren 2008-2016)
3. Groep 8 (geboortejaren 2003 – 2006)
4. 16-jarigen (geboortejaren 1998 – 2002)
5. 21-jarigen (geboortejaren 1994 – 1998)
6. Dertigers (geboortejaren 1982 – 1987)

Voor elk van deze leeftijdsgroepen (m.u.v. pasgeborenen-sterfte*) selecteren we alle mensen die in de Basisregistratie Personen staan ingeschreven volgens gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (op basis van het GBAPERSOONTAB 2018 bestand) en uit de genoemde geboortejaren komen.

Hieronder staan de belangrijkste kenmerken van de zes leeftijdsgroepen schematisch weergegeven.

Tabel 1. Overzicht van kenmerken per leeftijdsgroep

	Naam leeftijdsgroepen	Geboorte cohorten	Meetmoment uitkomsten	Meetmoment inkomen ouders	Meetmoment woonadres	Residentie-vereiste
1	Pasgeborenen-BIG2	2008-2016	Geboorte (2008-2016)	Gem. 2014-2018	Geboorte	Geen correctie
2	Pasgeborenen-sterfte*	2008-2016	Geboorte (2008-2016)	Gem. 2014-2018	Geboorte (moeder bij doodgeborenen)	Geen correctie
3	Groep 8	2003-2006	Jaar eindtoetsscore groep 8 (2014-2018)	Gem. 2014-2018	Op 10 ^e verjaardag	Kalenderjaar van uitkomst
4	16-jarigen	1998-2002	Jaar van 16 ^e verjaardag (2014-2018)	Gem. 2014-2018	Op 15 ^e verjaardag	Kalenderjaar van uitkomst
5	21-jarigen	1994-1998	Jaar van 21 ^e verjaardag (2015-2020)	Gem. 2008-2012	Op 15 ^e verjaardag	Kalenderjaar van 21 ^e / 22 ^e verjaardag
6	Dertigers	1982-1987	2017-2018	Gem. 2003-2007	31/12/1994	1/1/2017 t/m 31/12/2018

- Geboortecohorten: De geboortejaren die we selecteren voor de betreffende leeftijdsgroep

- Meetmoment uitkomsten: Het meetmoment waarop we de uitkomsten van het kind meten (zie tabblad uitkomsten).
- Meetmoment inkomen ouders: Het meetmoment waarop we het inkomen van de ouders van het kind meten, hierbij nemen we het jaarlijks gemiddelde (gem.) van alle genoemde jaren.
- Meetmoment : Het meetmoment waarop we de geografische locatie meten waar het kind woont a.d.h.v. inschrijving in de Basisregistratie Personen.
- Residentie-vereiste: Mensen die in deze periode niet in Nederland woonden voor tenminste X aantal maanden werden uit de data verwijderd, omdat we de uitkomsten alleen kunnen meten als mensen in Nederland woonden.

*Voor de leeftijdsgroep Pasgeborenen-sterfte includeren we ook doodgeborenen, terwijl dat niet het geval is voor de leeftijdsgroep Pasgeborenen-BIG2. Vanaf 2019 is het mogelijk voor ouders om hun doodgeboren kind te laten registeren in het Basisregister Personen. Omdat de pasgeborenen-sterfte leeftijdsgroep gemeten wordt in 2008-2016, selecteren we kinderen van de pasgeborenen-sterfte uit de Perinatale register Nederland waarin zowel levende als doodgeboren kinderen staan geregistreerd.

Aantal uitkomstmaten

We hebben in totaal 43 uitkomstmaten voor het dashboard uit vier verschillende domeinen: gezondheid en welzijn, inkomen en werk, onderwijs en wonen. Hieronder staat een overzicht van de uitkomstmaten van elk leeftijdsgroep.

Tabel 2. Overzicht van alle uitkomstmaten per leeftijdsgroep

Dertigers	21-jarigen
1. Persoonlijk inkomen	21. Startkwalificatie behaald
2. Vast arbeidscontract	22. Hbo of hoger
3. Gewerkte uren per week (werkenden)	23. Universiteit
4. Uurloon	
5. Bijstand	16-jarigen
6. Uitkering arbeidsongeschiktheid/ziekte	24. Volgt vmbo-GL of hoger
7. Werkt	25. Volgt havo of hoger
8. Schulden	26. Volgt vwo
9. Vermogen	27. Zorgkosten
10. Gebruikt medicijnen	28. Jeugdbescherming
11. Gebruikt ziekenhuiszorg	29. Woonoppervlak per lid
12. Geestelijke gezondheidszorg (basis)	
13. Geestelijke gezondheidszorg (specialistisch)	Groep 8
14. Zorgkosten	30. Eindtoets lezen streefniveau
15. Diploma hbo of hoger	31. Eindtoets rekenen streefniveau
16. Diploma universiteit	32. Eindtoets taalverzorging streefniveau
17. Eigen woning	33. Eindtoetsadvies vmbo-GL of hoger
	34. Eindtoetsadvies havo of hoger
Pasgeborenen-BIG2	35. Eindtoetsadvies vwo
18. Laag geboortegewicht	36. Schooladvies vmbo-GL of hoger
19. Vroeggeboorte	37. Schooladvies havo of hoger
	38. Schooladvies vwo
Pasgeborenen-sterfte	39. Schooladvies lager dan eindtoetsadvies
20. Zuigelingensterfte	40. Schooladvies hoger dan eindtoetsadvies
	41. Zorgkosten
	42. Jeugdbescherming
	43. Woonoppervlak per lid

In het volgende secties gaan we elk leeftijdsgroep apart bespreken. We benoemen welke data we hebben gebruikt en leggen uit hoe elke leeftijdsgroep is opgebouwd. We beginnen met het selecteren van kinderen uit de Basisregister Personen (Perined register voor de pasgeborenen-sterfte leeftijdsgroep). Aan de kinderen wijzen we hun woonplaats toe en aan hun ouders koppelen we de socio-economische kenmerken. Vervolgens koppelen we de demografische kenmerken van de kinderen aan de leeftijdsgroepen. Tot slot bespreken we de uitkomstmaten van elke leeftijdsgroep.

3. Dertigers

De uitkomstmaten van de leeftijdsgroep Dertigers zijn gebaseerd op gegevens van 1.002.997 kinderen geboren tussen 1982 en 1987 (bestand GBAPERSONTAB 2018). We includeren dertigers die tussen 1 januari 2017 en 31 december 2018 maximaal 31 dagen niet in Nederland woonden. We koppelen de dertigers aan hun juridische ouders (bestand KINDOUDERTAB 2018) en excluseren dertigers als de ouders jonger dan 15 of ouder dan 50 jaar oud waren op het moment van de geboorte van het kind). Gegevens over geslacht komen ook uit de Basisregistratie Personen 2018.

Woonadres

We wijzen dertigers toe aan het adres van de woning waar ze op 31 december 1994 stonden ingeschreven (bestanden GBAADRESOBJECTBUS 2018 & VSLGWBTAB 2018). Dit is de vroegst mogelijke datum waarop we deze kinderen konden toewijzen aan hun woonadres, omdat deze gegevens pas toen beschikbaar zijn op CBS. Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Kinderen die op 31 december 1994 in Amsterdam woonden wijzen we toe aan stadsdelen en gebieden in Amsterdam (zie Appendix B).

Inkomen ouders

We gebruiken gegevens over het persoonlijk inkomen van juridische ouders om het gemiddelde gezamenlijke jaarinkomen te meten (bestand IPI 2003-2007, variabele PERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddelde bruto persoonlijk jaarinkomen van ouder over de jaren 2003 en 2007, gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018. Het jaarinkomen van ouders wordt gemaximeerd op 1,2 miljoen euro; d.w.z. alle inkomens hoger dan 1,2 miljoen euro worden gelijkgesteld aan 1,2 miljoen euro. Voor de kinderen met twee juridische ouders bekend tellen we het gemiddelde jaarinkomen van beide ouders bij elkaar op. Voor dertigers met één juridische ouder gebruiken we alleen dat inkomen van de ouder. Negatief inkomen, bijvoorbeeld voor zelfstandige ondernemers of door verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld inkomen van de ouders. Dertigers voor wie het gemiddelde gezamenlijke jaarinkomen van ouders over deze periode negatief is worden geëxcludeerd. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Migratieachtergrond

We rapporteren resultaten apart voor mensen zonder migratieachtergrond en voor de vier niet-westerse migratieachtergronden die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie). Voor dertigers met een andere migratieachtergrond worden de resultaten niet apart gerapporteerd. Gegevens over migratieachtergrond komen uit de Basisregistratie Personen 2018.

Bij migratieachtergrond wordt er onderscheid gemaakt tussen kinderen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie), kinderen van wie tenminste één ouder in het buitenland is geboren (de tweede generatie), en kinderen van wie tenminste één ouder de tweede generatie heeft en het kind zelf in Nederland geboren is (de derde generatie).

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de tweede generatie hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend. Als tenminste één ouder in het buitenland is geboren, maar het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een tweede generatie-migratieachtergrond.

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de derde generatie hanteren we de volgende definitie: Indien één ouder een tweede generatie-migratieachtergrond heeft is en het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een derde generatie-migratieachtergrond, op basis van het land van de migratieachtergrond van de ouder met de niet-Nederlandse migratieachtergrond. Als beide ouders een tweede generatie-migratieachtergrond hebben en het kind in Nederland is geboren, dan krijgt het kind de migratieachtergrond van de moeder.

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (bestand GBAHUISHOUDENSBUS 2018, variabele TYPHH). We kijken op 31 december 1994 (meetmoment van waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen. Eenouderhuishouden zijn huishouden die bestaan uit één ouder met een of meer thuiswonende kinderen. Tweeoudergezinnen zijn huishouden die bestaan uit twee personen die met elkaar gehuwd zijn, een samenwoonrelatie hebben maar niet met elkaar gehuwd zijn of een partnerschapsregistratie hebben gesloten, en een of meer thuiswonende kinderen hebben.

Uitkomstmaten

Voor de leeftijdsgroep Dertigers gebruiken we 17 uitkomstmaten gemeten in 2017 en 2018 (zie Tabel 2). De uitkomstmaten zijn gemeten in 2017 en 2018.

Persoonlijk inkomen

We definiëren Persoonlijk inkomen op dezelfde manier als het inkomen van de ouders. We koppelen gegevens over persoonlijk inkomen van de kinderen om het gemiddelde persoonlijk inkomen te meten (bestand INPATAB 2018, variabele INPPERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddeld bruto persoonlijk jaarinkomen van de kinderen over de jaren 2017 en 2018, gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018. Het jaarinkomen van kinderen wordt gemaximeerd op 1,2 miljoen euro; d.w.z. alle inkomens hoger dan 1,2 miljoen euro worden gelijkgesteld aan 1,2 miljoen euro. Negatief inkomen, door bijvoorbeeld zelfstandige ondernemers of verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld persoonlijk inkomen. Als het gemiddelde bruto-inkomen over deze periode negatief is, dan halen we de kinderen uit de leeftijdsgroep. Dertigers die een gemiddeld gezamenlijk jaarinkomen hebben dat negatief is over deze periode worden geëxcludeerd. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Vast arbeidscontract

We definiëren Vast arbeidscontract als een indicator voor dertigers in loondienst die een contract hebben voor onbepaalde tijd in de langstlopende baan in 2017 en 2018 (bestand SPOLISBUS 2017-2018, variabele SCONTRACTSOORT). We koppelen kinderen aan het contract met de hoogste som van gewerkte uren in 2017 en 2018.

Gewerkte uren per week (werkenden)

We definiëren Gewerkte uren per week (werkenden) als het gemiddelde aantal gewerkte uren per week in loondienst (bestand SPOLISBUS 2017-2018, variabele SBASISUREN). We berekenen het aantal gewerkte uren per week door de som van het aantal gewerkte uren in 2017 en 2018 te delen door het totaal aantal weken (104 weken).

Uurloon

We definiëren Uurloon als het gemiddelde loon (prijspeil van 2018) dat iemand verdient per uur. We bereken het gemiddelde uurloon door het basisloon over 2017-2018 te delen door het aantal

gewerkte basisuren (bestand SPOLISBUS 2017-2018, variabelen SBASISLOON & SBASISUREN). Basisuren zijn de verloonde uren minus de overwerkuren. Kinderen met een negatief loon krijgen geen waarde voor uurloon.

Bijstand

We definiëren Bijstand als een indicator voor dertigers die het meeste van hun inkomen uit bijstandsuitkering hebben ontvangen in december 2018 (bestand SECM 2018, variabele SECM).

Ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkering

We definiëren Ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkering voor dertigers die het meeste van hun inkomen uit een ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben ontvangen in december 2018 (bestand SECM 2018, variabele SECM).

Werkt

We definiëren Werkt als een indicator voor dertigers die het meeste van hun inkomen uit werk hebben ontvangen in december 2018 (bestand SECM 2018, variabele SECM). De volgende categorieën horen bij de indicator Werkt: werknemer, directeur-groootaandeelhouder, zelfstandig ondernemer en overige zelfstandige.

Schulden

We definiëren Schulden als de totale schulden van het huishouden in 2018 (bestand VEHTAB 2018, variabele VEHW1000VERH). Als het vermogen negatief is, dan betekent het dan het huishouden schulden heeft.

Vermogen

We definiëren Vermogen als het totale vermogen van het huishouden in 2018 (VEHTAB 2018, VEHW1000VERH).

Gebruikt medicijnen

We definiëren Gebruikt medicijnen als een indicator voor dertigers die in 2018 gebruik maakten van medicijnen, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (bestand ZVWZORGKOSTENTAB 2018, variabele ZVWKFARMACIE).

Gebruikt ziekenhuiszorg

We definiëren Gebruikt ziekenhuiszorg als een indicator voor dertigers die in 2018 gebruik maakten van ziekenhuiszorg, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (bestand ZVWZORGKOSTENTAB 2018, variabele ZVWKZIEKENHUIS).

Geestelijke gezondheidszorg (basis)

We definiëren Geestelijke gezondheidszorg (basis) als een indicator voor dertigers die in 2018 gebruik maakten van geestelijke gezondheidszorg (basis), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (bestand ZVWZORGKOSTENTAB 2018, variabele ZVWKGEBASGGZ).

Geestelijke gezondheidszorg (specialistisch)

We definiëren Geestelijke gezondheidszorg (specialistisch) als een indicator voor dertigers die in 2018 gebruik maakten van geestelijke gezondheidszorg (specialistisch), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet (bestand ZVWZORGKOSTENTAB 2018, variabele ZVWKSPECGGZ).

Zorgkosten

We definiëren Zorgkosten als het gemiddelde totale zorgkosten, vergoed uit de Zorgverzekeringswet in 2018 (bestand ZVWZORGKOSTENTAB 2018). De totale zorgkosten berekenen we met de variabele

ZVWKTOTAAL (totale kosten van zorg binnen de basisverzekering) minus (ZVWKGEBOORTEZORG + NOPZVWKHUISARTSINSCHRIJF). We halen de geboortezorg eraf, omdat deze kosten alleen voor vrouwen gelden. We halen het inschrijftarief bij de huisarts eraf, omdat sommige huisartsen duurder zijn dan andere, terwijl niet iedereen gebruikmaakt van de huisarts.

Diploma Hbo of hoger

We definiëren Diploma Hbo of hoger als een indicator voor dertigers die een hbo- of universitair hebben behaald in 2018 (bestand HOOGSTEOPLTAB 2018, variabele OPLNIVSOI2016AGG4HBMETNIRWO).

Diploma Universiteit

We definiëren Diploma Universiteit als een indicator voor dertigers die een universitair diploma hebben behaald in 2018 (bestand HOOGSTEOPLTAB 2018, variabele OPLNIVSOI2016AGG4HBMETNIRWO).

Eigen woning

We definiëren Eigen woning als een indicator voor dertigers met een koophuis in 2018 (bestand EIGENDOMTAB 2018, variabele TypeEigendom). We meten op 1 januari 2018 of iemand een eigen woning heeft.

4. 21-jarigen

De uitkomstmaten van de leeftijdsgroep 21-jarigen zijn gebaseerd op gegevens van 968.140 kinderen geboren tussen 1994 en 1998 (bestand GBAPERSONTAB 2018). We includeren 21-jarigen die in het kalenderjaar van de 21e of 22e verjaardag maximaal 31 dagen niet in Nederland woonden. We koppelen de 21-jarigen aan hun juridische ouders (bestand KINDOUDERTAB 2018) en excluseren 21-jarigen als de ouders jonger dan 15 of ouder dan 50 jaar oud waren op het moment van de geboorte van het kind). Gegevens over geslacht komen ook uit de Basisregistratie Personen 2018.

Woonadres

We wijzen 21-jarigen toe aan het adres van de woning waar ze op hun 15e verjaardag stonden ingeschreven (bestanden GBAADRESOBJECTBUS 2018 & VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Kinderen die op hun 15e verjaardag in Amsterdam woonden wijzen we toe aan stadsdelen en gebieden in Amsterdam (zie Appendix B).

Inkomen ouders

We gebruiken gegevens over het persoonlijk inkomen van juridische ouders om het gemiddelde gezamenlijke jaarinkomen te meten (bestand IPI 2008-2010, variabele PERSBRUT; bestand INPATAB 2011-2012, variabele INPPERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddelde bruto persoonlijk jaarinkomen van ouder over de jaren 2008 en 2012, gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018. Het jaarinkomen van ouders wordt gemaximeerd op 1,2 miljoen euro; d.w.z. alle inkomens hoger dan 1,2 miljoen euro worden gelijkgesteld aan 1,2 miljoen euro. Voor de kinderen met twee juridische ouders bekend tellen we het gemiddelde jaarinkomen van beide ouders bij elkaar op. Voor dertigers met één juridische ouder gebruiken we alleen dat inkomen van de ouder. Negatief inkomen, bijvoorbeeld voor zelfstandige ondernemers of door verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld inkomen van de ouders. Dertigers voor wie het gemiddelde gezamenlijke jaarinkomen van ouders over deze periode negatief is worden geëxcludeerd. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Migratieachtergrond

We rapporteren resultaten apart voor mensen zonder migratieachtergrond en voor de vier niet-westerse migratieachtergronden die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie). Voor dertigers met een andere migratieachtergrond worden de resultaten niet apart gerapporteerd. Gegevens over migratieachtergrond komen uit de Basisregistratie Personen 2018.

Bij migratieachtergrond wordt er onderscheid gemaakt tussen kinderen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie), kinderen van wie tenminste één ouder in het buitenland is geboren (de tweede generatie), en kinderen van wie tenminste één ouder de tweede generatie heeft en het kind zelf in Nederland geboren is (de derde generatie).

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de tweede generatie hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend. Als tenminste één ouder in het buitenland is geboren, maar het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een tweede generatie-migratieachtergrond.

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de derde generatie hanteren we de volgende definitie: Indien één ouder een tweede generatie-migratieachtergrond heeft is en het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een derde generatie-migratieachtergrond, op basis van het land van de migratieachtergrond van de ouder met de niet-Nederlandse migratieachtergrond. Als beide ouders een tweede generatie-migratieachtergrond hebben en het kind in Nederland is geboren, dan krijgt het kind de migratieachtergrond van de moeder.

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (bestand GBAHUISHOUDENSBUS 2018, variabele TYPHH). We kijken in het kalenderjaar van de 15e verjaardag (meetmoment van waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen. Eenouderhuishouden zijn huishouden die bestaan uit één ouder met een of meer thuiswonende kinderen.

Tweeoudergezinnen zijn huishouden die bestaan uit twee personen die met elkaar gehuwd zijn, een samenwoonrelatie hebben maar niet met elkaar gehuwd zijn of een partnerschapsregistratie hebben gesloten, en een of meer thuiswonende kinderen hebben.

Uitkomstmaten

Voor de leeftijdsgroep 21-jarigen gebruiken we 3 uitkomstmaten gemeten op 21- of 22-jarige leeftijd (zie Tabel 2). We meten deze uitkomstmaten in de jaren 2015 en 2020.

Voor kinderen die geboren zijn in de geboortemaanden januari-september meten we de uitkomstmaten op de 21e verjaardag. Voor kinderen die geboren zijn in de geboortemaanden oktober-december meten we de uitkomstmaten op de 22e verjaardag. Door de 1-oktoberregeling beginnen kinderen die voor 1 oktober geboren zijn ook een jaar eerder aan school dan kinderen die na 1 oktober zijn geboren.

Startkwalificatie behaald

We definiëren Startkwalificatie behaald als een indicator voor mensen die een startkwalificatie hebben behaald op 21- of 22-jarige leeftijd. Een startkwalificatie is een diploma van havo, vwo, of mbo-niveau 2 of hoger (bestand HOOGSTEOPLTAB 2015-2020, variabele OPLNIVSOI2021AGG4HBmetNIRWO).

Hbo of hoger

We definiëren Hbo of hoger als een indicator voor mensen die een hbo- of universitaire opleiding hebben gevolgd of volgen op 21- of 22-jarige leeftijd (bestand HOOGSTEOPLTAB 2015-2020, variabele OPLNIVSOI2021AGG4HGmetNIRWO).

Universiteit

We definiëren Universiteit als een indicator voor mensen die een universitaire opleiding hebben gevolgd of volgen op 21- of 22-jarige leeftijd (bestand HOOGSTEOPLTAB 2015-2020, variabele OPLNIVSOI2021AGG4HGmetNIRWO).

5. 16-jarigen

De uitkomstmaten van de leeftijdsgroep 16-jarigen zijn gebaseerd op gegevens van 1.000.319 kinderen geboren tussen 1998 en 2002 (bestand GBAPERSOONTAB 2018). We includeren 16-jarigen die in het kalenderjaar van de uitkomstmaat (2014-2018) maximaal 31 dagen niet in Nederland woonden. We koppelen de 16-jarigen aan hun juridische ouders (bestand KINDOUDERTAB 2018) en excluseren 16-jarigen als de ouders jonger dan 15 of ouder dan 50 jaar oud waren op het moment van de geboorte van het kind). Gegevens over geslacht komen ook uit de Basisregistratie Personen 2018.

Woonadres

We wijzen 16-jarigen toe aan het adres van de woning waar ze op hun 15e verjaardag stonden ingeschreven (bestanden GBAADRESOBJECTBUS 2018 & VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Kinderen die op hun 15e verjaardag in Amsterdam woonden wijzen we toe aan stadsdelen en gebieden in Amsterdam (zie Appendix B).

Inkomen ouders

We gebruiken gegevens over het persoonlijk inkomen van juridische ouders om het gemiddelde gezamenlijke jaarinkomen te meten (INPATAB 2014-2018, INPPERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddelde bruto persoonlijk jaarinkomen van ouder over de 2014 en 2018, gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018. Het jaarinkomen van ouders wordt gemaximeerd op 1,2 miljoen euro; d.w.z. alle inkomens hoger dan 1,2 miljoen euro worden gelijkgesteld aan 1,2 miljoen euro. Voor de kinderen met twee juridische ouders bekend tellen we het gemiddelde jaarinkomen van beide ouders bij elkaar op. Voor dertigers met één juridische ouder gebruiken we alleen dat inkomen van de ouder. Negatief inkomen, bijvoorbeeld voor zelfstandige ondernemers of door verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld inkomen van de ouders. Dertigers voor wie het gemiddelde gezamenlijke jaarinkomen van ouders over deze periode negatief is worden geëxcludeerd. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Migratieachtergrond

We rapporteren resultaten apart voor mensen zonder migratieachtergrond en voor de vier niet-westerse migratieachtergronden die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie). Voor dertigers met een andere migratieachtergrond worden de resultaten niet apart gerapporteerd. Gegevens over migratieachtergrond komen uit de Basisregistratie Personen 2018.

Bij migratieachtergrond wordt er onderscheid gemaakt tussen kinderen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie), kinderen van wie tenminste één ouder in het buitenland is geboren (de tweede generatie), en kinderen van wie tenminste één ouder de tweede generatie heeft en het kind zelf in Nederland geboren is (de derde generatie).

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de tweede generatie hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend. Als tenminste één ouder in het buitenland is geboren, maar het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een tweede generatie-migratieachtergrond.

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de derde generatie hanteren we de volgende definitie: Indien één ouder een tweede generatie-migratieachtergrond heeft is en het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een derde generatie-migratieachtergrond, op basis van het land van de migratieachtergrond van de ouder met de niet-Nederlandse migratieachtergrond. Als beide ouders een tweede generatie-migratieachtergrond hebben en het kind in Nederland is geboren, dan krijgt het kind de migratieachtergrond van de moeder.

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (bestand GBAHUISHOUDENSBUS 2018, variabele TYPHH). We kijken in het kalenderjaar van de 15e verjaardag (meetmoment van waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen. Eenouderhuishouden zijn huishouden die bestaan uit één ouder met een of meer thuiswonende kinderen.

Tweeoudergezinnen zijn huishouden die bestaan uit twee personen die met elkaar gehuwd zijn, een samenwoonrelatie hebben maar niet met elkaar gehuwd zijn of een partnerschapsregistratie hebben gesloten, en een of meer thuiswonende kinderen hebben.

Uitkomstmaten

Voor de leeftijdsgroep 16-jarigen gebruiken we 6 uitkomstmaten gemeten op 16-jarige leeftijd (zie Tabel 2). We meten deze uitkomstmaten in de jaren 2014 en 2020.

Volgt vmbo-GL of hoger

We definiëren Volgt vmbo-GL of hoger als een indicator voor 16-jarigen die tenminste vmbo gemengde leerweg hebben gevolgd in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden (bestand HOOGSTEOPLTAB 2014-2018, variabele OPLNIVSOI2016AGG4HGMETNIRWO).

Volgt havo of hoger

We definiëren Volgt havo of hoger als een indicator voor 16-jarigen die tenminste havo hebben gevolgd in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden (bestand HOOGSTEOPLTAB 2014-2018, variabele OPLNIVSOI2016AGG4HGMETNIRWO).

Volgt vwo

We definiëren Volgt vwo als een indicator voor 16-jarigen die vwo hebben gevolgd in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden (bestand HOOGSTEOPLTAB 2014-2018, variabele OPLNIVSOI2016AGG4HGMETNIRWO).

Zorgkosten

We definiëren Zorgkosten als het gemiddelde totale zorgkosten (prijspeil van 2018), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, van 16-jarigen in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden. Alle zorgkosten gemeten in de jaren 2014 en 2017 zijn gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018.

We berekenen de totale jeugdzorgkosten door de volgende kosten bij elkaar op te tellen minus het inschrijftarief bij de huisarts (variabelen ZVWKGEBOORTEZORG + NOPZVWKHUISARTSINSCHRIJF). We halen de geboortezorg eraf, omdat deze kosten alleen voor vrouwen gelden. We halen het inschrijftarief bij de huisarts eraf, omdat sommige huisartsen duurder zijn dan andere, terwijl niet iedereen gebruikmaakt van de huisarts. Negatieve kosten worden omgezet naar 0.

Totale zorgkosten = som van de onderstaande zorgkosten:

- ZVWKBUITENLAND
- ZVWKEERSTELIJNSVERBLIJF
- ZVWKFARMACIE

- ZVWKGERIATRISCH
- ZVWKHUISARTS
- ZVWKHULPMIDDEL
- ZVWKMONDZORG
- ZVWKMULTIDISC
- ZVWKOVERIG
- ZVWKPARAMEDISCH
- ZVWKWYKVERPLEGING
- ZVWKZIEKENHUIS
- ZVWKZIEKENVERVOER

Jeugdbescherming

We definiëren Jeugdbescherming als een indicator voor 16-jarigen met een jeugdbeschermingsmaatregel in het kalenderjaar dat ze 16 jaar werden (bestand JGDBESCHERMBUS 2015-2019).

Uitzondering: voor geboortjaar 1998 van 16-jarigen waarvoor we in 2014 de uitkomstmaten observeren, gebruiken we JGDBESCHERMBUS 2015, omdat JGDBESCHERMBUS pas beschikbaar is vanaf 2015.

Woonoppervlak per lid huishouden

We definiëren Woonoppervlak per lid huishouden als het gemiddelde woonoppervlak per lid van het huishouden van 16-jarigen. We meten het woonoppervlak per lid op 1 januari van in het kalenderjaar dat 16-jarigen 16 jaar werden. We berekenen het woonoppervlak per lid door het totaal woonoppervlak (bestand LEVCYCLWOONNIETWOONBUS 2014-2018, variabele VBOOPPERVLAKTE) te delen door het aantal bewoners per huishouden (bestand EIGENDOMTAB 2014-2018, variabele AantalBewoners).

6. Groep 8

De uitkomstmaten van de leeftijdsgroep Leerlingen in groep 8 zijn gebaseerd op gegevens van 710.108 kinderen geboren tussen 2003 en 2006 (bestand GBAPERSOONTAB 2018). We includeren leerlingen die in het kalenderjaar van de uitkomstmaat (2014-2018) maximaal 31 dagen niet in Nederland woonden. We koppelen de leerlingen aan hun juridische ouders (bestand KINDOUDERTAB 2018) en excluderen leerlingen als de ouders jonger dan 15 of ouder dan 50 jaar oud waren op het moment van de geboorte van het kind). Gegevens over geslacht komen ook uit de Basisregistratie Personen 2018.

Woonadres

We wijzen leerlingen toe aan het adres van de woning waar ze op hun 10e verjaardag stonden ingeschreven (bestanden GBAADRESOBJECTBUS 2018 & VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Kinderen die op hun 10e verjaardag in Amsterdam woonden wijzen we toe aan stadsdelen en gebieden in Amsterdam (zie Appendix B).

Inkomen ouders

We gebruiken gegevens over het persoonlijk inkomen van juridische ouders om het gemiddelde gezamenlijke jaarinkomen te meten (INPATAB 2014-2018, INPPERSBRUT). We berekenen eerst het gemiddelde bruto persoonlijk jaarinkomen van ouder over de 2014 en 2018, gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018. Het jaarinkomen van ouders wordt gemaximeerd op 1,2 miljoen euro; d.w.z. alle inkomens hoger dan 1,2 miljoen euro worden gelijkgesteld aan 1,2 miljoen euro. Voor de kinderen met twee juridische ouders bekend tellen we het gemiddelde jaarinkomen van beide ouders bij elkaar op. Voor dertigers met één juridische ouder gebruiken we alleen dat inkomen van de ouder. Negatief inkomen, bijvoorbeeld voor zelfstandige ondernemers of door verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld inkomen van de ouders. Dertigers voor wie het gemiddelde gezamenlijke jaarinkomen van ouders over deze periode negatief is worden geëxcludeerd. Bij het ontbreken van een inkomen in een of meerdere jaren middelen we het inkomen over de resterende jaren.

Migratieachtergrond

We rapporteren resultaten apart voor mensen zonder migratieachtergrond en voor de vier niet-westerse migratieachtergronden die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie). Voor dertigers met een andere migratieachtergrond worden de resultaten niet apart gerapporteerd. Gegevens over migratieachtergrond komen uit de Basisregistratie Personen 2018.

Bij migratieachtergrond wordt er onderscheid gemaakt tussen kinderen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie), kinderen van wie tenminste één ouder in het buitenland is geboren (de tweede generatie), en kinderen van wie tenminste één ouder de tweede generatie heeft en het kind zelf in Nederland geboren is (de derde generatie).

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de tweede generatie hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend. Als tenminste één ouder in het buitenland is geboren, maar het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een tweede generatie-migratieachtergrond.

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de derde generatie hanteren we de volgende definitie: Indien één ouder een tweede generatie-migratieachtergrond heeft is en het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een derde generatie-migratieachtergrond, op basis van het land van de migratieachtergrond van de ouder met de niet-Nederlandse migratieachtergrond. Als beide ouders een tweede generatie-migratieachtergrond hebben en het kind in Nederland is geboren, dan krijgt het kind de migratieachtergrond van de moeder.

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (bestand GBAHUISHOUDENSBUS 2018, variabele TYPHH). We kijken in het kalenderjaar van de 10e verjaardag (meetmoment van waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen. Eenouderhuishouden zijn huishouden die bestaan uit één ouder met een of meer thuiswonende kinderen.

Tweeoudergezinnen zijn huishouden die bestaan uit twee personen die met elkaar gehuwd zijn, een samenwoonrelatie hebben maar niet met elkaar gehuwd zijn of een partnerschapsregistratie hebben gesloten, en een of meer thuiswonende kinderen hebben.

Opleiding ouders

We koppelen gegevens over de opleidingen van ouders om te bepalen wat de hoogst behaalde opleiding van de ouders. We kunnen alleen de opleidingen van de ouders bepalen voor de jongere geboortecohorten (groep 8 en pasgeborenen), omdat de gegevens over de opleidingen van ouders pas beschikbaar zijn vanaf 1983 voor wo en vanaf 1986 voor hbo.

We definiëren Opleiding ouders als de hoogst behaalde opleiding van één van de ouders. Voor de opleiding ouders hebben we drie categorieën: wo, hbo, en geen wo en hbo. Gegevens over middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zijn pas beschikbaar vanaf 2004, waardoor we geen categorie voor mbo konden definiëren.

Uitkomstmaten

Voor de leeftijdsgroep Leerlingen in groep 8 gebruiken we 14 uitkomstmaten gemeten in het jaar dat het kind in groep 8 zit (2014-2018). We houden de meest recente gegevens van kinderen voor kinderen die meerdere jaren voorkomen in de data. Deze kinderen zaten in dus twee of meerdere jaren in groep 8, omdat ze bijvoorbeeld bleven zitten in groep 8. Met andere woorden, voor kinderen met meerdere testcores in meerdere jaren kiezen we ervoor om de meest recente testscore te behouden en de voorgaande testscore in het voorgaande jaren te verwijderen.

Eindtoets lezen streefniveau

We definiëren Eindtoets lezen streefniveau als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een leesvaardigheidsscore hebben van tenminste het streefniveau (2F) op de eindtoets (bestand NSCHRWPO TAB 2014-2018, variabele WPOTAALLV).

Eindtoets rekenen streefniveau

We definiëren Eindtoets rekenen streefniveau als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een rekenscore hebben van tenminste het streefniveau (1S of 2F) op de eindtoets (bestand NSCHRWPO TAB 2014-2018, variabele WPOREKENEN).

Eindtoets taalverzorging streefniveau

We definiëren Eindtoets taalverzorging streefniveau als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een taalvaardigheidsscore hebben van tenminste het streefniveau (2F) op de eindtoets (bestand NSCHRWPO TAB 2014-2018, variabele WPOTAALTV).

Eindtoetsadvies vmbo-GL of hoger

We definiëren Eindtoetsadvies vmbo-GL of hoger als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een eindtoetsadvies hebben van tenminste vmbo gemengde leerweg (bestand NSCHRWPOTAB 2014-2018, variabele WPOTOETSADVIES).

Eindtoetsadvies havo of hoger

We definiëren Eindtoetsadvies havo of hoger als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een eindtoetsadvies hebben van tenminste havo (bestand INSCHRWPOTAB 2014-2018, variabele WPOTOETSADVIES).

Eindtoetsadvies vwo

We definiëren Eindtoetsadvies vwo als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een eindtoetsadvies hebben van vwo (bestand INSCHRWPOTAB 2014-2018, variabele WPOTOETSADVIES).

Schooladvies vmbo-GL of hoger

We definiëren Schooladvies vmbo-GL of hoger als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben van tenminste vmbo gemengde leerweg (bestand INSCHRWPOTAB 2014-2018, variabelen WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

We vervangen het schooladvies van de leraar door de variabele WPOADVIESHERZ als het advies van de leraar wordt herziend. In Nederland bepaalt de leraar eerst het schooladvies voor de leerlingen voordat ze de eindtoets maken. De leerkracht kan het definitieve schooladvies na de eindtoetsen naar boven bijstellen als de resultaten van de eindtoets daartoe aanleiding geven.

Schooladvies havo of hoger

We definiëren Schooladvies havo of hoger als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben van tenminste havo (bestand INSCHRWPOTAB 2014-2018, variabelen WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

Schooladvies vwo

We definiëren Schooladvies vwo als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben van vwo (bestand INSCHRWPOTAB 2014-2018, variabelen WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

Schooladvies lager dan eindtoetsadvies

We definiëren Schooladvies lager dan eindtoetsadvies als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben dat tenminste één niveau lager is dan het eindtoetsadvies (bestand INSCHRWPOTAB 2014-2018, variabelen WPOTOETSADVIES, WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

Schooladvies hoger dan eindtoetsadvies

We definiëren Schooladvies hoger dan eindtoetsadvies als een indicator voor leerlingen in groep 8 die een schooladvies hebben dat tenminste één niveau hoger is dan het eindtoetsadvies (bestand INSCHRWPOTAB 2014-2018, variabelen WPOTOETSADVIES, WPOADVIESVO & WPOADVIESVO).

Zorgkosten

We definiëren Zorgkosten als het gemiddelde totale zorgkosten (prijspeil van 2018), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, van leerlingen in groep 8 in het kalenderjaar dat ze in groep 8 zaten. Alle zorgkosten gemeten in de jaren 2014 en 2017 zijn gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018.

We berekenen de totale jeugdzorgkosten door de volgende kosten bij elkaar op te tellen minus het inschrijftarief bij de huisarts (variabelen ZVWKGEBOORTEZORG + NOPZVWKHUISARTSINSCHRIJF). We halen de geboortezorg eraf, omdat deze kosten alleen voor vrouwen gelden. We halen het inschrijftarief bij de huisarts eraf, omdat sommige huisartsen duurder zijn dan andere, terwijl niet iedereen gebruikmaakt van de huisarts. Negatieve kosten worden omgezet naar 0.

Totale zorgkosten = som van de onderstaande zorgkosten:

- ZVWKBUITENLAND
- ZVWKEERSTELIJNSVERBLIJF
- ZVWKFARMACIE
- ZVWKGERIATRISCH
- ZVWKHUISARTS
- ZVWKHULPMIDDEL
- ZVWKMONDZORG
- ZVWKMULTIDISC
- ZVWKOVERIG
- ZVWKPARAMEDISCH
- ZVWKWYKVERPLEGING
- ZVWKZIEKENHUIS
- ZVWKZIEKENVERVOER

Jeugdbescherming

We definiëren Jeugdbescherming als een indicator voor leerlingen in groep 8 met een jeugdbeschermingsmaatregel in het kalenderjaar dat ze in groep 8 zaten (bestand JGDBESCHERMBUS 2015-2019).

Uitzondering: voor geboortjaar 2003-2004 van leerlingen in groep 8 waarvoor we in 2014 de uitkomstmaten observeren, gebruiken we JGDBESCHERMBUS 2015, omdat JGDBESCHERMBUS pas beschikbaar is vanaf 2015.

Woonoppervlak per lid huishouden

We definiëren Woonoppervlak per lid huishouden als het gemiddelde woonoppervlak per lid van het huishouden van leerlingen in groep 8. We meten het woonoppervlak per lid op 1 januari van in het kalenderjaar dat leerlingen in groep 8 zaten. We berekenen het woonoppervlak per lid door het totaal woonoppervlak (LEVCYCLWOONNIETWOONBUS 2014-2018, VBOOPPERVLAKTE) te delen door het aantal bewoners per huishouden (bestand EIGENDOMTAB 2014-2018, variabele AantalBewoners).

7. Pasgeborenen-BIG2

De uitkomstmaten van de leeftijdsgroep pasgeborenen-BIG2 zijn gebaseerd op gegevens van 1.476.282 kinderen geboren tussen 2008 en 2016 (bestand GBAPERSOONTAB 2018). We koppelen de pasgeborenen aan hun juridische ouders (bestand KINDOUDERTAB 2018) en excluderen leerlingen als de ouders jonger dan 15 of ouder dan 50 jaar oud waren op het moment van de geboorte van het kind). Gegevens over geslacht komen ook uit de Basisregistratie Personen 2018.

* We corrigeren hier niet voor kinderen die in een bepaalde periode niet in Nederland woonden, omdat de uitkomstmaten zijn gemeten tijdens de geboorte.

*We halen pasgeboren met zwangerschapsduur korter dan 23 weken (N = 4.198) en langer dan 42 weken (N = 12.488) uit de leeftijdsgroep. We excluderen ook sterfgevallen tot aan de zevende dag na geboorte (N = 2.167).

Woonadres

We wijzen pasgeborenen toe aan het adres van de woning waar ze op de dag van geboorte stonden ingeschreven (bestanden GBAADRESOBJECTBUS 2018 & VSLGWBTAB 2018). Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Kinderen die op de dag van geboorte in Amsterdam woonden wijzen we toe aan stadsdelen en gebieden in Amsterdam (zie Appendix B).

Huishoudinkomen moeder

We koppelen gegevens over het huishoudinkomen van de moeder om het gemiddelde huishoudinkomen te meten (bestand INHATAB 2014-2018, variabele INHBRUTINKH). We berekenen eerst het gemiddeld huishoudinkomen van de moeder over de jaren 2014 en 2018, gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018. Het huishoudinkomen van de moeder wordt gemaximeerd op 1,2 miljoen euro; d.w.z. alle inkomens hoger dan 1,2 miljoen euro worden gelijkgesteld aan 1,2 miljoen euro. Negatief inkomen, bijvoorbeeld voor zelfstandige ondernemers of door verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld huishoudinkomen van de moeder. Bij het ontbreken van een huishoudinkomen in een of meerdere jaren middelen we het huishoudinkomen over de resterende jaren.

*De reden dat we huishoudinkomen van de moeder is om het consistent te houden met de pasgeborenen-sterfte leeftijdsgroep.

Migratieachtergrond

We rapporteren resultaten apart voor mensen zonder migratieachtergrond en voor de vier niet-westerse migratieachtergronden die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie). Voor dertigers met een andere migratieachtergrond worden de resultaten niet apart gerapporteerd. Gegevens over migratieachtergrond komen uit de Basisregistratie Personen 2018.

Bij migratieachtergrond wordt er onderscheid gemaakt tussen kinderen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie), kinderen van wie tenminste één ouder in het buitenland is geboren (de tweede generatie), en kinderen van wie tenminste één ouder de tweede generatie heeft en het kind zelf in Nederland geboren is (de derde generatie).

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de tweede generatie hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat

land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend. Als tenminste één ouder in het buitenland is geboren, maar het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een tweede generatie-migratieachtergrond.

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de derde generatie hanteren we de volgende definitie: Indien één ouder een tweede generatie-migratieachtergrond heeft is en het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een derde generatie-migratieachtergrond, op basis van het land van de migratieachtergrond van de ouder met de niet-Nederlandse migratieachtergrond. Als beide ouders een tweede generatie-migratieachtergrond hebben en het kind in Nederland is geboren, dan krijgt het kind de migratieachtergrond van de moeder.

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (bestand GBAHUISHOUDENSBUS 2018, variabele TYPHH). We kijken op de dag van geboorte (meetmoment van waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen. Eenouderhuishouden zijn huishouden die bestaan uit één ouder met een of meer thuiswonende kinderen. Tweeoudergezinnen zijn huishouden die bestaan uit twee personen die met elkaar gehuwd zijn, een samenwoonrelatie hebben maar niet met elkaar gehuwd zijn of een partnerschapsregistratie hebben gesloten, en een of meer thuiswonende kinderen hebben.

Opleiding ouders

We koppelen gegevens over de opleidingen van ouders om te bepalen wat de hoogst behaalde opleiding van de ouders. We kunnen alleen de opleidingen van de ouders bepalen voor de jongere geboortecohorten (groep 8 en pasgeborenen), omdat de gegevens over de opleidingen van ouders pas beschikbaar zijn vanaf 1983 voor wo en vanaf 1986 voor hbo.

We definiëren Opleiding ouders als de hoogst behaalde opleiding van één van de ouders. Voor de opleiding ouders hebben we drie categorieën: wo, hbo, en geen wo en hbo. Gegevens over middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zijn pas beschikbaar vanaf 2004, waardoor we geen categorie voor mbo konden definiëren.

Uitkomstmaten

Voor de leeftijdsgroep pasgeboren-BIG2 gebruiken we 2 uitkomstmaten gemeten op de dag van geboorte van het kind (zie Tabel 2). We meten deze uitkomstmaten in de jaren 2008 en 2016.

Laag geboortegewicht

We definiëren Laag geboortegewicht als een indicator voor pasgeborenen die een geboortegewicht in de lichtste tien procent van de kinderen met hetzelfde geslacht en dezelfde zwangerschapsduur volgens de Perined Hoftiezer geboortegewichtcurven (bestand PRNL 2008-2016, variabelen Gewichtkind_ruw & Amdd).

Vroeggeboorte

We definiëren *Vroeggeboorte* als een indicator voor pasgeborenen met een zwangerschapsduur korter dan 37 weken (bestand PRNL 2008-2016, variabele Amdd).

8. Pasgeborenen-sterfte

De uitkomstmaten van de leeftijdsgroep pasgeborenen- sterfte zijn gebaseerd op gegevens van 1.500.150 kinderen geboren tussen 2008 en 2016 (bestand PRNL 2008-2016). De reden dat we de Perined register gebruiken als uitgangspunt in plaats van Basisregister Personen, is omdat de Basisregister Personen geen doodgeborenen bevat. We excluseren pasgeborenen als de moeder jonger dan 15 of ouder dan 50 jaar oud waren op het moment van de geboorte van het kind). Gegevens over geslacht komen ook uit Perined register.

* We corrigeren hier niet voor kinderen die in een bepaalde periode niet in Nederland woonden, omdat de uitkomstmaten zijn gemeten binnen een jaar na geboorte.

*We halen pasgeboren met zwangerschapsduur korter dan 23 weken (N = 4.198) en langer dan 42 weken (N = 12.488) uit de leeftijdsgroep.

Woonadres

We wijzen pasgeborenen toe aan het adres van de woning waar ze op de dag van geboorte stonden ingeschreven (bestanden GBAADRESOBJECTBUS 2018 & VSLGWBTAB 2018). Voor doodgeborenen die geen adres van de woning hebben, gebruiken we het adres van de woning van de moeder op de dag van geboorte. Via de Basisregistratie Adressen en Gebouwen verbonden we de adressen aan de gemeente en wijk (volgens de indeling van 2019) die hoorde bij het adres van de woning. Kinderen die op de dag van geboorte in Amsterdam woonden wijzen we toe aan stadsdelen en gebieden in Amsterdam (zie Appendix B).

Huishoudinkomen moeder

We koppelen gegevens over het huishoudinkomen van de moeder om het gemiddelde huishoudinkomen te meten (bestand INHATAB 2014-2018, variabele INHBRUTINKH). We berekenen eerst het gemiddeld huishoudinkomen van de moeder over de jaren 2014 en 2018, gecorrigeerd voor inflatie volgens het prijspeil van 2018. Het huishoudinkomen van de moeder wordt gemaximeerd op 1,2 miljoen euro; d.w.z. alle inkomens hoger dan 1,2 miljoen euro worden gelijkgesteld aan 1,2 miljoen euro. Negatief inkomen, bijvoorbeeld voor zelfstandige ondernemers of door verrekeningen met de Belastingdienst, is meegenomen bij het berekenen van het gemiddeld huishoudinkomen van de moeder. Bij het ontbreken van een huishoudinkomen in een of meerdere jaren middelen we het huishoudinkomen over de resterende jaren.

*We kunnen hier niet het gemiddelde gezamenlijke inkomen van de ouders berekenen, omdat we geen gegevens hebben over juridische vaders voor doodgeborenen.

Migratieachtergrond

We rapporteren resultaten apart voor mensen zonder migratieachtergrond en voor de vier niet-westerse migratieachtergronden die in Nederland het vaakst voorkomen – Marokko, Turkije, Suriname en de Antillen (oude definitie). Voor dertigers met een andere migratieachtergrond worden de resultaten niet apart gerapporteerd. Gegevens over migratieachtergrond komen uit de Basisregistratie Personen 2018.

Bij migratieachtergrond wordt er onderscheid gemaakt tussen kinderen die zelf in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie), kinderen van wie tenminste één ouder in het buitenland is geboren (de tweede generatie), en kinderen van wie tenminste één ouder de tweede generatie heeft en het kind zelf in Nederland geboren is (de derde generatie).

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de tweede generatie hanteerden we de CBS-definitie die tot en met 2020 gold: als beide ouders in Nederland zijn geboren krijgt, het kind een Nederlandse migratieachtergrond. Als ten minste één ouder in het buitenland is geboren, dan is dat land als migratieachtergrond toegekend. Als vader en moeder elk in een ander land, maar buiten Nederland, zijn geboren dan is het geboorteland van de moeder als migratieachtergrond toegekend. Als tenminste één ouder in het buitenland is geboren, maar het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een tweede generatie-migratieachtergrond.

Bij het bepalen van de migratieachtergrond voor de derde generatie hanteren we de volgende definitie: Indien één ouder een tweede generatie-migratieachtergrond heeft is en het kind in Nederland is geboren, dan heeft het kind een derde generatie-migratieachtergrond, op basis van het land van de migratieachtergrond van de ouder met de niet-Nederlandse migratieachtergrond. Als beide ouders een tweede generatie-migratieachtergrond hebben en het kind in Nederland is geboren, dan krijgt het kind de migratieachtergrond van de moeder.

Type huishouden

Om te bepalen of kinderen zijn opgegroeid in een eenoudergezin of tweeoudergezin koppelen we de kinderen aan het type huishouden (bestand GBAHUISHOUDENSBUS 2018, variabele TYPHH). We kijken op de dag van geboorte (meetmoment van waar het kind woont) of kinderen in een huishouden met één ouder of twee ouders wonen. Eenouderhuishouden zijn huishouden die bestaan uit één ouder met een of meer thuiswonende kinderen. Tweeoudergezinnen zijn huishouden die bestaan uit twee personen die met elkaar gehuwd zijn, een samenwoonrelatie hebben maar niet met elkaar gehuwd zijn of een partnerschapsregistratie hebben gesloten, en een of meer thuiswonende kinderen hebben.

Opleiding ouders

We koppelen gegevens over de opleidingen van ouders om te bepalen wat de hoogst behaalde opleiding van de ouders. We kunnen alleen de opleidingen van de ouders bepalen voor de jongere geboortecohorten (groep 8 en pasgeborenen), omdat de gegevens over de opleidingen van ouders pas beschikbaar zijn vanaf 1983 voor wo en vanaf 1986 voor hbo.

We definiëren Opleiding ouders als de hoogst behaalde opleiding van één van de ouders. Voor de opleiding ouders hebben we drie categorieën: wo, hbo, en geen wo en hbo. Gegevens over middelbaar beroepsonderwijs (mbo) zijn pas beschikbaar vanaf 2004, waardoor we geen categorie voor mbo konden definiëren.

Uitkomstmaten

Voor de leeftijdsgroep pasgeboren- sterfte gebruiken we 1 uitkomstmaat gemeten op de dag van geboorte van het kind (zie Tabel 2). We meten deze uitkomstmaat in de jaren 2008 en 2016.

Zuigelingensterfte

We definiëren Zuigelingensterfte als een indicator voor pasgeborenen die overlijden tijdens de zwangerschap of binnen een jaar na de geboorte (<356 dagen) (bestanden DO 2008-2012, DOODOORZTAB 2013-2016 & GBAOVERLIJDENSTAB 2013-2016).

9. Methodologie

Gradiënten

Om de samenhang tussen het inkomen van de ouders en de uitkomsten van kinderen die later in het leven te onderzoeken delen we eerst de kinderen op basis van het inkomen van de ouders in 20 even grote percentielgroepen. Elk percentielgroep bevat 5% van de kinderen en toont het gemiddelde van een uitkomstmaat en het gemiddelde van het ouderlijk inkomen.

We tonen alleen de groepen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Een percentielgroep heeft minstens 50 aantal observaties ($N \geq 50$)
- Voor binaire uitkomstmaten moet het aantal observaties vermenigvuldigd met het percentage minstens 10 observaties bevatten ($N * \text{gemiddelde} \geq 10$).
- Voor binaire uitkomstmaten moet het aantal observaties vermenigvuldigd met 1 minus het percentage minstens 10 observaties bevatten ($N * (1 - \text{gemiddelde}) \geq 10$).

Als tenminste één van de percentielgroepen niet aan deze voorwaarden voldoet, dan delen we de kinderen op basis van het inkomen van de ouders in 10 even grote percentielgroepen. Elk percentielgroep bevat 10% van de kinderen. Als hiervan tenminste één van de percentielgroepen niet aan de voorwaarden voldoet, dan dalen we de kinderen op in 5 even grote percentielgroepen. Elk percentielgroep bevat 20% van de kinderen. Als hiervan weer tenminste één van de percentielgroepen niet aan de voorwaarden voldoet, dan tonen we alleen het gemiddelde van de kinderen.

Staafdiagrammen

De staafdiagrammen tonen de samenhang tussen het opleidingsniveau van de ouders en de uitkomsten van kinderen die later in het leven. Elk staaf bevat het gemiddelde van een uitkomstmaat gegeven de opleiding van de ouders (wo, hbo of geen wo en hbo).

We tonen alleen de groepen die aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Een staaf heeft minstens 50 aantal observaties ($N \geq 50$)
- Voor binaire uitkomstmaten moet het aantal observaties vermenigvuldigd met het percentage minstens 10 observaties bevatten ($N * \text{gemiddelde} \geq 10$).
- Voor binaire uitkomstmaten moet het aantal observaties vermenigvuldigd met 1 minus het percentage minstens 10 observaties bevatten ($N * (1 - \text{gemiddelde}) \geq 10$).

A. Appendix uitkomsten

Appendix tabel A1. Kenmerken van de uitkomstmaten

Nr	Uitkomstmaat	Domein	Leeftijdsgroep	Definitie	CBS microdata	CBS variabele
1	Persoonlijk inkomen	Inkomen en werk	Dertigers	Het gemiddelde bruto persoonlijk jaarinkomen in 2017 en 2018 (prijsspeil van 2018).	INPATAB 2017-2018	INPPERSBRUT
2	Vast arbeidscontract	Inkomen en werk	Dertigers	Het percentage dertigers in loondienst dat geen contract voor onbepaalde tijd had in de langstlopende baan in 2017 en 2018.	SPOLISBUS 2017-2018	SCONTRACTSOORT
3	Gewerkte uren per week (werkenden)	Inkomen en werk	Dertigers	Het gemiddelde aantal gewerkte uren per week van dertigers in loondienst, berekend door het aantal gewerkte basisuren in 2017 en 2018 te delen door 104.	SPOLISBUS 2017-2018	SBASISUREN
4	Uurloon	Inkomen en werk	Dertigers	Het gemiddelde uurloon (prijsspeil van 2018) van dertigers in loondienst, berekend door het basisloon over 2017-2018 te delen door het aantal gewerkte basisuren.	SPOLISBUS 2017-2018	SBASISLOON SBASISUREN
5	Bijstand	Inkomen en werk	Dertigers	Het percentage dertigers dat in december 2018 het meeste inkomen uit een bijstandsuitkering ontving.	SECMBUS 2018	SECM
6	Ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkering	Inkomen en werk	Dertigers	Het percentage dertigers dat in december 2018 het meeste inkomen uit een ziekte- of arbeidsongeschiktheidsuitkering ontving.	SECMBUS 2018	SECM
7	Werkt	Inkomen en werk	Dertigers	Het percentage dertigers dat in december 2018 het meeste inkomen uit werk ontving.	SECMBUS 2018	SECM
8	Schulden	Inkomen en werk	Dertigers	Het gemiddelde van de totale schulden van het huishouden waartoe dertigers behoren in 2018.	VEHTAB 2018	VEHW1000VERH
9	Vermogen	Inkomen en werk	Dertigers	Het totale vermogen van het huishouden waartoe dertigers behoren in 2018.	VEHTAB 2018	VEHW1000VERH
10	Gebruikt medicijnen	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Het percentage van dertigers dat in 2018 gebruikt maakte van medicijnen, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet.	ZVWZORGKOSTEN-TAB 2018	ZVWKFARMACIE
11	Gebruikt ziekenhuiszorg	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Het percentage van dertigers dat in 2018 gebruikt maakte van ziekenhuiszorg, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet.	ZVWZORGKOSTEN-TAB 2018	ZVWKZIEKENHUIS
12	Geestelijke gezondheidszorg (basis)	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Het percentage van dertigers dat in 2018 gebruikt maakte van geestelijke gezondheidszorg (basis), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet.	ZVWZORGKOSTEN-TAB 2018	ZVWKGENBASGGZ

13	Geestelijke gezondheidszorg (specialistisch)	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	Het percentage van dertigers dat in 2018 gebruikt maakte van geestelijke gezondheidszorg (specialistisch), vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet.	ZVWZORGKOSTEN-TAB 2018	ZVWKSPECGGZ
14	Zorgkosten	Gezondheid en Welzijn	Dertigers	De gemiddelde totale zorgkosten, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, in 2018.	ZVWZORGKOSTEN-TAB 2014-2018	ZVWKTOTAAL – (ZVWKGEBOORTE-ZORG + NOPZVWKHUIS-ARTSINSCHRIJF)
15	Diploma hbo of hoger	Onderwijs	Dertigers	Het percentage dertigers dat een hbo- of universitair diploma heeft behaald.	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HBMETNIRWO
16	Diploma universiteit	Onderwijs	Dertigers	Het percentage dertigers dat een universitair diploma heeft behaald.	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HBMETNIRWO
17	Eigen woning	Wonen	Dertigers	Het percentage dertigers met een koophuis in is eigenaar van een huis.	EIGENDOMTAB 2018	TypeEigendom
18	Startkwalificatie behaald	Onderwijs	21-jarigen	Het percentage 21-jarigen dat een startkwalificatie heeft behaald (havo, vwo, of mbo-niveau 2 of hoger).	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
19	Hbo of hoger	Onderwijs	21-jarigen	Het percentage 21-jarigen dat een hbo- of universitaire opleiding heeft gevolgd.	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
20	Universiteit	Onderwijs	21-jarigen	Het percentage 21-jarigen dat een universitaire opleiding heeft gevolgd.	HOOGSTEOPLTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
21	Volgt vmbo-GL of hoger	Onderwijs	16-jarigen	Het percentage 16-jarigen dat tenminste vmbo gemengde leerweg of hoger heeft gevolgd.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
22	Volgt havo of hoger	Onderwijs	16-jarigen	Het percentage 16-jarigen dat tenminste havo heeft gevolgd.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
23	Volgt vwo	Onderwijs	16-jarigen	Het percentage 16-jarigen dat vwo heeft gevolgd.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	OPLNIVSOI2016AG G4HGMETNIRWO
24	Zorgkosten	Gezondheid en Welzijn	16-jarigen	Gemiddelde totale zorgkosten, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, van 16-jarigen in het jaar dat zij 16 werden.	ZVWZORGKOSTEN-TAB 2014-2018	Som van ZVW zorgkosten
25	Jeugdbescherming	Gezondheid en Welzijn	16-jarigen	Het percentage 16-jarigen met een jeugdbeschermingsmaatregel in het jaar dat ze 16 werden.	JGDBESCHERMBUS 2015-2018	-
26	Woonoppervlak per lid	Wonen	16-jarigen	Het gemiddelde woonoppervlak per lid van het huishouden van 16-jarigen.	EIGENDOMTAB 2014-2018	VBOOPPERVLAKTE AantalBewoners

27	Eindtoets lezen streefniveau	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een leesvaardigheid score van tenminste het streefniveau (2F) op de eindtoets.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTAALLV
28	Eindtoets rekenen streefniveau	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een rekenscore van tenminste het streefniveau (1S of 2F) op de eindtoets.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOREKENEN
29	Eindtoets taalverzorging streefniveau	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een taalvaardigheidsscore van tenminste het streefniveau (2F) op de eindtoets.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTAALTV
30	Eindtoetsadvies vmbo-GL of hoger	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een eindtoetsadvies van tenminste vmbo gemengde leerweg.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTOETSADVIES
31	Eindtoetsadvies havo of hoger	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een eindtoetsadvies van tenminste havo.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTOETSADVIES
32	Eindtoetsadvies vwo	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een eindtoetsadvies van vwo.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOTOETSADVIES
33	Schooladvies vmbo-GL of hoger	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een schooladvies van tenminste vmbo gemengde leerweg.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
34	Schooladvies havo of hoger	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een schooladvies van tenminste havo.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
35	Schooladvies vwo	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage kinderen met een schooladvies van vwo.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
36	Schooladvies lager dan eindtoetsadvies	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een schooladvies dat tenminste één niveau lager is dan het eindtoetsadvies.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
37	Schooladvies hoger dan eindtoetsadvies	Onderwijs	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een schooladvies dat tenminste één niveau hoger is dan het eindtoetsadvies.	INSCHRWPOTAB 2014-2018	WPOADVIESVO WPOADVIESHERZ
38	Zorgkosten	Gezondheid en Welzijn	Leerlingen groep 8	Gemiddelde totale zorgkosten, vergoed vanuit de Zorgverzekeringswet, van leerlingen in groep 8 in het kalenderjaar waarin zij de eindtoets deden.	ZVWZORGKOSTEN-TAB 2014-2018	Som van ZVW zorgkosten
39	Jeugdbescherming	Gezondheid en Welzijn	Leerlingen groep 8	Het percentage leerlingen in groep 8 met een jeugdbeschermingsmaatregel in het kalenderjaar van de eindtoets in groep 8.	JGDBESCHERMBUS 2015-2018	-
40	Woonoppervlak per lid huishouden	Wonen	Leerlingen groep 8	Het gemiddelde woonoppervlak per lid van het huishouden van leerlingen in groep 8	EIGENDOMTAB 2014-2018	VBOOPPERVLAKTE AantalBewoners
41	Laag geboortegewicht	Gezondheid en Welzijn	Pasgeborenen	Het percentage pasgeborenen met een geboortegewicht in de lichtste tien procent van de kinderen met hetzelfde	PRNL 2018-2016	Gewichtkind_ruw Geslachtkind

				geslacht en dezelfde zwangerschapsduur volgens de Perined geboortegewichtcurven.		Amd
42	Vroeggeboorte	Gezondheid en Welzijn	Pasgeborenen	Het percentage pasgeborenen met een zwangerschapsduur korter dan 37 weken.	PRNL 2018-2016	Amd
43	Zuigelingensterfte	Gezondheid en Welzijn	Pasgeborenen	Het percentage pasgeborenen dat overlijdt tijdens de zwangerschap of binnen een jaar na de geboorte.	DO DOODOORZTAB GBAOVERLIJDENS- TAB	OVLDA OVLMD OVLJR

B. Appendix geografie

Tabel B1. Gebieden van het dashboard

Naam	Type
Nederland	Nederland
Metropool Amsterdam	Metropool Amsterdam
Aalsmeer	Gemeente
Almere	Gemeente
Amstelveen	Gemeente
Amsterdam	Gemeente
Beemster	Gemeente
Beverwijk	Gemeente
Blaricum	Gemeente
Bloemendaal	Gemeente
Diemen	Gemeente
Edam-Volendam	Gemeente
Gooise Meren	Gemeente
Haarlem	Gemeente
Haarlemmermeer	Gemeente
Heemskerk	Gemeente
Heemstede	Gemeente
Hilversum	Gemeente
Huizen	Gemeente
Landsmeer	Gemeente
Laren	Gemeente
Lelystad	Gemeente
Oostzaan	Gemeente
Ouder-Amstel	Gemeente
Purmerend	Gemeente
Uitgeest	Gemeente
Uithoorn	Gemeente
Velsen	Gemeente
Waterland	Gemeente
Weesp	Gemeente
Wijdmeren	Gemeente
Wormerland	Gemeente
Zaanstad	Gemeente
Zandvoort	Gemeente
Centrum	Stadsdeel
Nieuw-West	Stadsdeel
Noord	Stadsdeel

Oost	Stadsdeel
West	Stadsdeel
Zuid	Stadsdeel
Zuidoost	Stadsdeel
Bijlmer-Centrum, Amstel III	Gebied
Bijlmer-Oost	Gebied
Bos en Lommer	Gebied
Buitenveldert, Zuidas	Gebied
Centrum-Oost	Gebied
Centrum-West	Gebied
De Aker, Sloten, Nieuw-Sloten	Gebied
De Pijp, Rivierenbuurt	Gebied
Gaasperdam, Driemond	Gebied
Geuzenveld, Slotermeer, Sloterdijken	Gebied
IJburg, Zeeburgereiland	Gebied
Indische Buurt, Oostelijk Havengebied	Gebied
Noord-Oost	Gebied
Noord-West	Gebied
Osdorp	Gebied
Oud West, De Baarsjes	Gebied
Oud-Noord	Gebied
Oud-Oost	Gebied
Oud-Zuid	Gebied
Slotervaart	Gebied
Watergraafsmeer	Gebied
Westerpark	Gebied

Bron

Indeling van metropoolregio Amsterdam: <https://www.metropoolregioamsterdam.nl/over-mra/>

Indeling van gebieden en stadsdelen in Amsterdam: <https://maps.amsterdam.nl/gebiedsindeling/>